ANAF

Direcția Generală Regională
a Finanțelor Publice - Galați

TRATAMENTUL FISCAL AL VENITURILOR OBȚINUTE DIN DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Administratia Județeană
a Finanțelor Publice Constanța

CADRUL LEGAL

- Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe

- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal cu modificările și completările ulterioare

- Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare

- OPANAF nr. 2736 din 23 decembrie 2025 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice"

DEFINIREA VENITURILOR DIN DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală provin din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, brevete de invenție, desene și modele, mărci și indicații geografice, topografii pentru produse semiconductoare și altele asemenea.

Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală se clasifică în două domenii de bază:

1. venituri realizate din valorificarea drepturilor industriale, cum ar fi: invenții, know-how, mărci înregistrate, francize și altele asemenea, recunoscute și protejate prin înscrisuri ale instituțiilor specializate;
2. venituri realizate din valorificarea drepturilor de autor, inclusiv a drepturilor conexe dreptului de autor.

Sunt incluse în categoria drepturilor de proprietate intelectuală și drepturile care fac obiectul unor contracte de cesiune, închiriere, colaborare, cercetare, licență, franciză și altele asemenea, precum și cele transmise prin succesiune, indiferent de denumirea sub care se acordă, cum ar fi: remunerație directă, remunerație secundară, onorariu, redevență și altele asemenea.

DEFINIREA VENITURILOR DIN DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ DIN ROMÂNIA

Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt considerate ca fiind obținute din România, numai dacă sunt primite de la un plătitor de venit din România sau de la un nerezident prin intermediul unui sediu permanent al acestuia stabilit în România.

Contribuabilii care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală datorează impozit pe venit, impozitul fiind final.

IMPOZITUL PENTRU VENITURILE DIN DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Impozitul pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală se stabilește, se reține, se declară și se plătește diferit, în funcție de plătitorul de venit, astfel:

A. Dacă veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă;

B. Dacă veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt plătite de alte persoane decât persoanele juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă.

A. Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală plătite de persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă

Venitul brut din drepturi de proprietate intelectuală cuprinde atât sumele încasate în cursul anului, cât și echivalentul în lei al veniturilor în natură. Evaluarea veniturilor în natură se face la prețul pieței sau la prețul stabilit prin expertiză tehnică, la locul și la data primirii acestora.

Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, se determină de către plătitorii venitului, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă.

Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală, cărora le revine obligația calculării și reținerii impozitului sunt, după caz:

a) utilizatorii de opere, invenții, know-how și altele asemenea, în situația în care titularii de drepturi își exercită drepturile de proprietate intelectuală în mod personal, iar relația contractuală dintre titularul de drepturi de proprietate intelectuală și utilizatorul respectiv este directă;

b) organismele de gestiune colectivă sau alte entități, care, conform dispozițiilor legale, au atribuții de gestiune a drepturilor de proprietate intelectuală, a căror gestiune le este încredințată de către titulari. În această situație se încadrează și producătorii și agenții mandatați de catre titularii de drepturi, prin intermediul cărora se colectează și se repartizează aceste drepturi.

Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală se stabilește prin deducerea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei forfetare de 40% asupra venitului brut.

În cazul exploatării de către moștenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, precum și în cazul remunerației reprezentând dreptul de suită și al remunerației compensatorii pentru copia privată, venitul net se determină prin scăderea din venitul brut a sumelor ce revin organismelor de gestiune colectivă sau altor plătitori de asemenea venituri, potrivit legii, fără aplicarea cotei forfetare de cheltuieli (de 40%).

Impozitul se calculează prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului net și se reține la sursă, de către plătitorii de venituri, la momentul plății veniturilor.

Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final și se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Plătitorii de venituri cu regim de reținere la sursă a impozitelor au obligația depunerii Declarației privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate.

!!! În aceast caz, beneficiarii veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală sunt exceptați de la obligația depunerii Declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, în vederea stabilirii și declarării impozitului pe venit.

Se vor avea în vedere prevederile legale privind CAS și CASS, în funcție de încadrarea veniturilor obținute în plafonul anual de cel puțin 6, 12 sau 24 de salarii minime brute pe țară.

!!! Plătitorii de venituri nu au obligația calculării, reținerii la sursă și plății impozitului din veniturile plătite dacă efectuează plăți către asocierile fără personalitate juridică, precum și către entități cu personalitate juridică, care organizează și conduc contabilitate proprie, potrivit legii, pentru care plata impozitului pe venit se face de către fiecare asociat, pentru venitul său propriu.

Pentru determinarea venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, contribuabilii nu au obligația de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

B. Veniturile din drepturi de proprietate intelectuală plătite de alte persoane decât persoanele juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă.

Venitul net din drepturile de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, primit de la alți plătitori decât persoanele juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă, se stabilește de contribuabil persoană fizică, prin scăderea din venitul brut a cheltuielilor determinate prin aplicarea cotei de 40% asupra venitului brut.

OPȚIUNEA DE A STABILI VENITUL NET ANUAL, ÎN SISTEM REAL PE BAZA DATELOR DIN CONTABILITATE

Contribuabilii care obțin venituri din drepturi de proprietate intelectuală au dreptul să opteze pentru determinarea venitului net în sistem real.

Opțiunea de a determina venitul net în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, este obligatorie pentru contribuabil pe o perioadă de 2 ani fiscali consecutivi și se consideră reînnoită pentru o nouă perioadă dacă contribuabilul nu solicită revenirea la sistemul anterior.

Pentru revenirea la sistemul anterior, contribuabilul completează corespunzător Declarația unică, aferentă veniturilor realizate în anul următor expirării perioadei de 2 ani, și depune formularul, până la 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor.

Opțiunea pentru determinarea venitului net anual în sistem real, inclusiv în cazul contribuabililor care încep să realizeze venituri în cursul anului fiscal, se exercită prin completarea Declarației unice cu informații privind determinarea venitului net anual în sistem real și depunerea formularului 212 la organul fiscal competent până la 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor.

În acest caz, perioada de 2 ani fiscali cuprinde anul fiscal de realizare a veniturilor pentru care se depune Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, pentru care se exercită opțiunea și anul fiscal următor acestuia.

Obligațiile declarative și regulile de impunere sunt cele stabilite pentru veniturile nete anuale din activități independente determinate în sistem real.

DECLARAŢIA UNICĂ PRIVIND IMPOZITUL PE VENIT ŞI CONTRIBUŢIILE SOCIALE DATORATE DE PERSOANELE FIZICE

Persoanele fizice au obligaţia depunerii Declaraţiei unice privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, în cazul în care realizează, individual sau într-o formă de asociere, venituri/pierderi, după caz, din următoarele categorii de venit:

a) activităţi independente;
b) drepturi de proprietate intelectuală;
c) cedarea folosinţei bunurilor;
d) investiţii;
e) activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură;
f) alte surse.

Declaraţia unică privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice se completează şi *se depune* la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, *până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor*, inclusiv în situațiile de începere, încetare a activității.

În cazul contribuabililor persoane fizice cu handicap grav sau accentuat, care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, venitul net anual sau venitul net anual impozabil, după caz, se reduce proporţional cu numărul de zile calendaristice pentru care contribuabilul realizează venituri scutite potrivit art. 60 pct. 1, prin depunerea Declaraţiei unice până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui în care a fost obţinut certificatul care atestă încadrarea în gradul de handicap.

Impozitul anual datorat se calculează de către contribuabil pentru venitul net anual sau venitul net anual impozabil, după caz, redus proporţional cu numărul de zile în care beneficiază de scutirea de la plata impozitului.

Persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală pentru care impozitul se reține la sursă și care datorează CAS și/sau CASS, potrivit titlului V – Contribuții sociale obligatorii din Codul Fiscal, au obligația după caz, de a depune declarația unică în vederea stabilirii, declarării și plății contribuțiilor sociale obligatorii.

Pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care venitul net anual se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitate, la determinarea venitului net anual impozabil, contribuabilul stabilește:

a) venitul net anual recalculat/pierderea netă recalculată pe fiecare sursă din categoriile de venituri prevăzute, prin deducerea din venitul net anual, determinat în sistem real, a pierderilor fiscale reportate;
b) venitul net anual impozabil care se determină prin însumarea tuturor veniturilor nete anuale, recalculate, prevăzute la lit. a), din care se deduce contribuția de asigurări sociale datorată potrivit prevederilor titlului V.

Formularul 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice", aprobat prin OPANAF nr. 2736/2025 se completează și se depune de către:

I. Persoanele fizice care în anul 2025 au realizat, individual sau într-o formă de asociere, venituri/pierderi din România sau/și din străinătate și care datorează impozit pe venit și contribuții sociale obligatorii, potrivit prevederilor Codului fiscal.
II. Persoanele fizice care optează în cursul anului 2026 pentru plata contribuției de asigurări sociale de sănătate.

Declarația se completează pe surse și categorii de venit, de către:
- contribuabil sau
- împuternicit/curator fiscal al acestuia, desemnat potrivit Codului de procedură fiscală.

CONTRIBUȚIA DE ASIGURĂRI SOCIALE

Categorii de contribuabili care datoreaza CAS

Persoanele fizice care în anul fiscal pentru care se depune Declaraţia unică privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice au realizat venituri din drepturi de proprietate intelectuală (cu excepţia veniturilor din exploatarea de către moştenitori a drepturilor de proprietate intelectuală, remuneraţiei reprezentând dreptul de suită, remuneraţiei compensatorii pentru copia privată), din una sau mai multe surse şi/sau categorii de venituri, a căror valoare anuală cumulată este cel puţin egală cu 12 salarii minime brute pe ţară, datorează contribuţia de asigurări sociale.

Excepţii pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală

Pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală persoanele fizice nu datorează contribuţia de asigurări sociale dacă:

- sunt asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale, și nu au obligaţia asigurării în sistemul public de pensii potrivit legii;
- au calitatea de pensionari.
- dacă realizează venituri din salarii şi asimilate salariilor.

Cota de contribuții de asigurări sociale de stat

Cota de contribuții de asigurări sociale este de 25%, iar baza anuală de calcul al CAS o reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

a) nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 24 de salarii minime brute pe ţară;

b) nivelul de 24 de salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cel puţin egale cu 24 de salarii minime brute pe ţară.

Notă:
Plafon CAS pentru anul fiscal 2026 : 12 salarii minime brute pe ţară X 4050 lei = 48.600 lei
24 salarii minime brute pe ţară X 4050 lei = 97.200 lei

Încadrarea în plafonul anual de cel puţin 12 salarii minime brute pe ţară sau de cel puţin 24 de salarii minime brute pe ţară, după caz, se efectuează prin cumularea veniturilor nete şi/sau a normelor anuale de venit din activităţi independente, a venitului brut realizat în baza contractelor de activitate sportivă, precum şi a veniturilor nete din drepturi de proprietate intelectuală, realizate în anul pentru care se datorează contribuţia.

Opțiune pentru plata CAS

Persoanele fizice care nu se încadrează în plafonul de cel puţin 12 salarii minime brute pe ţară pot opta pentru plata contribuţiei de asigurări sociale pentru anul de realizare a venitului la un venit ales, care nu poate fi mai mic decât nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară .

Exercitarea opţiunii se efectuează anual prin depunerea Declaraţiei unice privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de personale fizice, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor.

Stabilirea, declararea şi plata contribuţiei de asigurări sociale

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice - Galați

A. Plătitorul venitului NU este persoană juridică sau altă entitate care are obligaţia de a conduce evidenţă contabilă

În acest caz, contribuabilii care în anul fiscal pentru care se depune Declaraţia unică datorează CAS şi cei care optează pentru plata CAS :

- calculează contribuţia de asigurări sociale prin aplicarea cotei de 25% asupra bazei anuale de calcul ce reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:
a) nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 24 de salarii minime brute pe ţară;
b) nivelul de 24 de salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cel puţin egale cu 24 de salarii minime brute pe ţară,

- depun Declaraţia unică privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor

- şi au obligaţia de a efectua plata acesteia în cadrul aceluiaşi termen.

Baza anuală de calcul al contribuţiei de asigurări sociale, în cazul contribuabililor care datorează contribuţia de asigurări sociale şi care în cursul anului de realizare a venitului se încadrează în categoria persoanelor exceptate de la plata contribuţiei, o reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât echivalentul salariului minim brut pe ţară înmulţit cu numărul de luni calculat de la începutul anului în care se produce evenimentul până la luna în care contribuabilul se încadrează în categoria persoanelor exceptate de la plata contribuţiei.

Dacă venitul anual realizat corespunzător lunilor de activitate luate în calcul, cumulat din una sau mai multe surse de venituri, este sub nivelul plafonului minim astfel recalculat, contribuabilul NU datorează contribuţia de asigurări sociale pentru anul respectiv.

În situaţia în care persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală au efectuat plăţi înainte de termenul legal prevăzut de lege în contul contribuţiei de asigurări sociale datorate pentru anul în care sunt realizate veniturile, iar venitul realizat cumulat din una sau mai multe surse de venituri este sub nivelul a 12 salarii minime brute pe ţară, precum şi în cazul persoanelor care au optat pentru plata contribuţiei sau al celor care se încadrează în categoria persoanelor exceptate de la plata contribuţiei , contribuţia plătită nu se restituie, aceasta fiind valorificată la stabilirea elementelor necesare determinării dreptului de pensie, potrivit legii.

B. Plătitorul venitului este persoană juridică sau altă entitate care are obligaţia de a conduce evidenţă contabilă

Plătitorii de venituri din drepturi de proprietate intelectuală, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, stabilesc contribuţia de asigurări sociale datorată de către beneficiarul venitului prin aplicarea cotei de 25% asupra bazei de calcul ce reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

a) nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 24 de salarii minime brute pe ţară;

b) nivelul de 24 de salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cel puţin egale cu 24 de salarii minime brute pe ţară.

Pentru anul fiscal 2026 baza de calcul ce reprezintă venitul ales de contribiluabil nu poate fi mai mică decât:

- 48.600 lei (nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară x 4.050 lei), în cazul veniturilor cuprinse între 48.600 lei şi 97.200 lei 12 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 24 de salarii minime brute pe ţară);
- 97.200 lei (nivelul de 24 salarii minime brute pe ţară x 4.050 lei) în cazul veniturilor realizate cel puțin egale cu 24 de salarii minime brute pe țară

1. Pentru persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care impozitul se reţine la sursă, obţinute de la un singur plătitor de venit, iar nivelul venitului net estimat, pentru anul curent, este cel puţin egal cu 12 salarii minime brute pe ţară, plătitorul de venit are obligația

- să calculeze CAS la o bază de calcul ce reprezintă venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât nivelul de 12/ 24 salarii minime brute pe ţară, în funcție de nivelul veniturilor realizate;
- să reţină şi să plătească contribuţia de asigurări sociale;
- să declare CAS și să depună, formularul 112 „Declaraţia privind obligaţiile de plată a contribuţiilor sociale, impozitului pe venit şi evidenţa persoanelor asigurate”, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care aceasta a fost reţinută.

Plata contribuţiei de asigurări sociale se efectuează în cadrul aceluiaşi termen.

În contractul încheiat între părţi se precizează obligaţia plătitorului de venit de a calcula, reţine şi plăti contribuţia prin reţinere la sursă, precum şi venitul ales pentru care datorează contribuţia, în anul de realizare a venitului. Nivelul contribuţiei calculate şi reţinute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părţi, până la concurenţa contribuţiei aferente venitului ales precizat în contract.

2. În situaţia în care veniturile din drepturi de proprietate intelectuală sunt realizate din mai multe surse, iar veniturile nete estimate a se realiza de la cel puţin un plătitor de venit sunt egale sau mai mari decât nivelul a 12 salarii minime brute pe ţară, prin contractul încheiat între părţi contribuabilul stabileşte venitul ales pentru care datorează contribuţia în anul de realizare a venitului și desemnează plătitorul de venit de la care venitul realizat este cel puţin egal cu 12 salarii minime brute pe ţară care are obligaţia :

- să calculeze, să reţină şi să plătească contribuţia ;
- să declare CAS și să depună „Declaraţia privind obligaţiile de plată a contribuţiilor sociale, impozitului pe venit şi evidenţa nominală a persoanelor asigurate”, formularul 112, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care aceasta a fost reţinută.

Plata contribuţiei de asigurări sociale se efectuează în cadrul aceluiaşi termen.

Nivelul contribuţiei calculate şi reţinute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părţi, până la concurenţa contribuţiei aferente venitului ales precizat în contract.

3. În cazul în care contribuabilii realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, obţinute de la un singur plătitor de venit/ sau sunt realizate din mai multe surse, pentru care s-a aplicat reținerea la sursă, contribuţia reţinută de către plătitorul de venit fiind aferentă unei baze de calcul mai mici decât nivelul a 24 de salarii minime brute pe ţară, iar nivelul veniturilor cumulate realizate este cel puţin egal cu 24 de salarii minime brute pe ţară, aceştia au obligaţia depunerii Declaraţiei unice privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor, în vederea stabilirii contribuţiei de asigurări sociale aferente unei baze de calcul egale cu venitul ales care nu poate fi mic decât nivelul a 24 de salarii minime brute pe ţară.

În acest caz, contribuţia reţinută de către plătitorul de venit este luată în calcul la stabilirea contribuţiei de asigurări sociale datorate de către respectivii contribuabili.

4. În cazul în care contribuabilii realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, obţinute de la un singur plătitor de venit/ sau sunt realizate din mai multe surse, plătitorii de venit NU calculează, NU reţin la sursă, respectiv nu declară CAS în cazul în care nivelul venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care impozitul se reţine la sursă, estimat a se realiza pe fiecare sursă de venit, este sub nivelul a 12 salarii minime brute pe ţară, iar nivelul venitului net cumulat realizat este cel puţin egal cu 12 salarii minime brute pe ţară.

În această situaţie, contribuabilul are obligaţia depunerii Declaraţiei unice privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui de realizare a veniturilor.

Plătitorii de venituri eliberează, la solicitarea contribuabililor care au obligaţia depunerii Declaraţiei unice privind impozitul pe venit şi contribuţiile sociale datorate de persoanele fizice, o informare cu privire la nivelul contribuţiei de asigurări sociale reţinute la sursă.

Persoanele fizice care în anul fiscal pentru care se depune Declaraţia unică, au realizat venituri din activități independente și venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din una sau mai multe surse şi/sau categorii de venituri, a căror valoare anuală cumulată este cel puţin egală cu 12 salarii minime brute pe ţară, pentru care datorează CAS, precum şi persoanele care optează pentru plata CAS pot efectua plăţi reprezentând contribuţia de asigurări sociale datorată, oricând până la împlinirea termenului de plată.

Exemplu:

În data de 01.01.2025 persoana fizică încheie un contract cu o persoană juridică ce conduce evidență contabilă (societatea X), valoarea contractului fiind de 90.000 lei plătită într-o singură transă la data de 30.04.2025. Prin contractul încheiat între părți persoana fizică desemnează societatea X pentru calculul, reținerea, declararea și plata CAS la o bază de calcul egală cu 12 salarii minime brute.

Pe parcursul anului, la data de 01.05.2025 persoana fizică încheie un al doilea contract cu o altă persoană juridică ce conduce evidență contabila (societatea Y), valoarea contractului fiind de 75.000 lei plătită într-o singură tranșă la data de 30.05.2025.

Contract cu societatea X
Venit brut = 90.000 lei
Venit net = 90.000 – (90.000 x 40%) = 54.000lei
În baza contractului, societatea are obligația calculării,reținerii, declarării și plății CAS.
Baza de calcul al CAS = 4.050 lei/lună x 12luni = 48.600 lei
CAS datorată = 48.600 lei x 25% = 12.150 lei

Contract cu societatea Y
Venit brut = 75.000 lei
Venit net = 75.000 lei – (75.000 lei x 40%) = 45.000 lei
Societatea 2 nu are obligația reținerii, declarării și plății CAS.

Venit net cumulat din cele două contracte 54.000 lei + 45.000 lei= 99.000 lei.
CAS reținută de societatea X este aferentă unei baze de calcul mai mici decât nivelul a 24 de salarii minime brute, iar veniturile cumulate depășesc 24 de salarii minime brute, prin urmare, contribuabilul are obligația depunerii declarației unice în anul 2026 în vederea stabilirii CAS aferente unei baze de calcul egale cu 97.200 lei. Contribuția reținută de societatea X, în sumă de 12.150 lei, este luată în calcul la stabilirea CAS datotate de contribuabil.

Persoana fizică datorează o diferență de CAS stabilită în plus în sumă de 12.150 lei (24.300 lei - 12.150 lei) înscrisă în declarația unică depusă în anul 2026, astfel:

Total venituri anuale realizate din drepturi de proprietate intelectuală	99.000 lei
Baza anuală de calcul al CAS	97.200 lei
CAS datorată (97.200 x 25%)	24.300 lei
CAS reținută de plătitorul de venit	12.150 lei
Diferență stabilită în plus	12.150 lei

Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Categorii de contribuabili care datorează CASS

Persoanele fizice care în anul fiscal pentru care se depune declaraţia unică au realizat venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c) - h), (venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, din cedarea folosinţei bunurilor, activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură, investiţii și din alte surse) datorează CASS la o bază de calcul stabilită, dacă în anul de realizare a veniturilor valoarea cumulată a acestora este cel puţin egală cu 6 salarii minime brute pe ţară.

Baza anuală de calcul al contribuţiei de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c) - h) o reprezintă:
a) nivelul a 6 salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 6 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 12 salarii minime brute pe ţară;
b) nivelul de 12 salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 salarii minime brute pe ţară inclusiv şi 24 de salarii minime brute pe ţară;
c) nivelul de 24 de salarii minime brute pe ţară, în cazul veniturilor realizate cel puţin egale cu 24 de salarii minime brute pe ţară.

Cota de contribuții de asigurări sociale de sănătate este de 10% .

EXCEPTII DE PLATA CONTRIBUTIEI DE ASIGURARI SOCIALE DE SANATATE

-Persoanele fizice care dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală-maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, care produce efecte pe teritoriul României, și fac dovada valabilității asigurării, în conformitate cu procedura stabilită prin ordin comun al președintelui A.N.A.F. și al Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate.

- Persoanele fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor și/sau venituri din pensii, pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală.

CAZUL I

Persoanele fizice care realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c) - h) (venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, din cedarea folosinţei bunurilor, activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură, investiţii și din alte surse) stabilesc şi declară CASS prin declaraţia unică, până la 25 mai 2026, dacă realizează venituri peste plafonul anual prevăzut la art. 170 alin. (4), după caz de cel puţin 6, 12 sau 24 de salarii minime brute pe ţară.

Cazul II

Persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care CASS se reţine la sursă, obţinute de la un singur plătitor de venit, iar nivelul net estimat al acestor venituri, pentru anul curent, este cel puţin egal cu 6 salarii minime brute pe ţară, plătitorul de venit are obligaţia să calculeze CASS prin aplicarea cotei 10% asupra bazei de calcul anuale de CASS, să reţină, să declare prin formularul 112 şi să o plătească până la 25 a lunii următoare celei în care aceasta a fost reţinută.

În contractul încheiat între părţi se precizează obligaţia plătitorului de venit de a calcula, reţine şi plăti contribuţia prin reţinere la sursă, în anul în curs. Nivelul contribuţiei calculate şi reţinute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părţi, până la concurenţa contribuţiei anuale datorate.

CAZUL III

Persoanele fizice care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care CASS se reţine la sursă, din mai multe surse şi/sau categorii de venituri, iar veniturile nete estimate a se realiza de la cel puţin un plătitor de venit sunt egale sau mai mari decât nivelul a 6 salarii minime brute pe ţară, contribuabilul desemnează, prin contractul încheiat între părţi, **plătitorul de venit** de la care venitul realizat este cel puţin egal cu 6 salarii minime brute pe ţară şi care are obligaţia să calculeze CASS prin aplicarea cotei de 10 % asupra bazei de calcul, să reţină, să declare prin formularul 112 şi să o plătească până la 25 a lunii următoare celei în care aceasta a fost reţinută.

Nivelul contribuţiei calculate şi reţinute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părţi, până la concurenţa contribuţiei datorate.

CAZUL IV

Persoanele fizice care obțin un nivel al venitului net din drepturi de proprietate intelectuală, pentru care impozitul se reţine la sursă, estimat a se realiza pe fiecare sursă şi/sau categorie de venit, este sub nivelul a 6 salarii minime brute pe ţară, dar nivelul cumulat al acestor venituri este cel puţin egal cu 6 salarii minime brute pe ţară, persoana fizică are obligaţia depunerii Declaraţiei unice până la 25 mai a anului următor, celui de impunere si de a declara CASS datorată.

În vederea stabilirii CASS, persoanele fizice care se regăsesc în CAZUL II si CAZUL III descrise mai sus, pentru care plătitorii de venit au obligaţia calculării, reţinerii, plăţii şi declarării contribuţiei de asigurări sociale de sănătate, care realizează şi alte venituri de natura celor prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. c) - h) - (venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică,din cedarea folosinţei bunurilor,activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură, investiţii și din alte surse), au obligaţia depunerii Declaraţiei unice, până la 25 mai a anului următor celui de impunere și declarării CASS, cu excepţia situaţiei în care veniturile realizate se încadrează în plafonul pentru care plătitorii de venituri au reţinut la sursă contribuţia de asigurări sociale de sănătate.

Pot opta în anul curent - 2026 pentru plata CASS, pentru a avea calitatea de asigurati:

- persoanele fizice care încep în cursul anului fiscal să desfăşoare activităţi independente, altele decât cele din contracte sportive încheiate potrivit Legii nr. 69/2000, precum şi cele care au înregistrat pierdere fiscală în anul fiscal anterior sau un venit net anual egal cu zero;
- persoanele fizice care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la art. 155 şi nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuţiei de asigurări sociale de sănătate prevăzute la art. 154 alin. (1);
- persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la art. 155, pentru care nu se datorează contribuţia de asigurări sociale de sănătate.

Pot opta în anul curent pentru plata CASS, pentru a avea calitatea de asigurati:
- persoanele fizice care realizează venituri de natura celor prevăzute la art. 155 alin.(1) lit. c) – h) (venituri din drepturi de proprietate intelectuală, din asocierea cu o persoană juridică, din cedarea folosinţei bunurilor, activităţi agricole, silvicultură şi piscicultură, investiţii și din alte surse);

Aceste persoane fizice depun declaratia unică și declara CASS pentru anul în care exercită opţiunea, prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul, reprezentând valoarea a 6 salarii de bază minime brute pe ţară, în vigoare la data de 1 ianuarie a anului pentru care se datorează contribuţia.

Termenul de plată a CASS

Plata contribuţiei de asigurări sociale de sănătate datorate potrivit dispoziţiilor art. 180 alin. (2) se efectuează în 2 tranşe, după cum urmează:
a) 25% din contribuţia de asigurări sociale de sănătate datorată, la data depunerii declaraţiei prin care se exercită opţiunea;
b) 75% din contribuţia de asigurări sociale de sănătate datorată, până la data de 25 mai inclusiv a anului următor celui în care s-a exercitat opţiunea.

Încetarea plăţii contribuţiei de asigurări sociale de sănătate

Pentru persoanele fizice prevăzute la art. 180 alin. (1) lit. b) - d), precum și pentru persoanele fizice pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate potrivit art. 182^1, care au decedat în perioada pentru care sunt asigurate potrivit legii, contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată este cea aferentă perioadei de până la luna în care survine decesul.

Recalcularea contribuţiei de asigurări sociale de sănătate se efectuează din oficiu. Procedura privind recalcularea din oficiu a contribuţiei de asigurări sociale de sănătate se aprobă prin ordin al preşedintelui A.N.A.F.

Exemplu de calcul a CASS

Contract cu societatea X
Venit brut = 90.000 lei
Venit net =90.000-(90.000 x 40%)=54.000lei
În baza contractului, societatea X are obligația calculării,reținerii, declarării și plății CASS.
Baza de calcul al CASS=4050lei/lunăx12luni=48.600 lei
CASS datorată=48.600 lei x10%=4.860 lei

Contract cu societatea Y
Venit brut=75.000 lei
Venit net=75.000 lei-(75.000 leix 40%)=45.000 lei
Societatea Y nu are obligația reținerii, declarării și plății CASS, nefiind desemnată prin contract.

Venit net cumulat din cele două contracte 54.000 lei+45.000 lei=99.000 lei.
CASS reținută de societatea X, conform contractului încheiat între părți este aferentă unei baze de calcul la nivelul a 12 salarii minime brute, iar veniturile cumulate depășesc 24 de salarii minime brute, prin urmare, contribuabilul are obligația depunerii declarației unice în anul 2026 în vederea stabilirii CASS aferente unei baze de calcul egale cu 97.200 lei. Contribuția reținută de societatea X, în sumă de 4.860 lei, este luată în calcul la stabilirea CASS datorate de contribuabil.
Persoana fizică datorează o diferență de CASS stabilită în plus în sumă de 4.860 lei (9.720 lei-4.860 lei) înscrisă în declarația unică depusă în anul 2026, astfel:

Total venituri anuale realizate din drepturi de proprietate intelectuală	99.000 lei
Baza anuală de calcul al CASS	97.200 lei
CASS datorată (97.200 x 10%)	9.720 lei
CASS reținută de plătitorul de venit	4.860 lei
Diferență stabilită în plus	4.860 lei

Taxa pe valoarea adăugată

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice - Galați

Contribuabilii care realizează venituri din drepturi de proprietate intelectuală au obligația de a se înregistra în scopuri de TVA la depăşirea plafonului de scutire de 395.000 lei prevăzut in Codul fiscal.

În vederea înregistrării în scopuri de TVA şi a eliberării codului de înregistrare fiscală în scopuri de taxă pe valoare adăugată, contribuabilii depun la organul fiscal competent pe raza căruia îşi au domiciliul fiscal formularul 020 “Declarație de înregistrare fiscală/Declarație de menţiuni pentru persoane fizice române şi străine care dețin cod numeric personal” sau formularul 030 “Declaraţie de înregistrare fiscală/Declarație de menţiuni pentru persoane fizice care nu dețin cod numeric personal”, după caz.

Contribuabilii înregistraţi în scopuri de TVA, au obligaţia să depună la organul fiscal competent, la termenele prevăzute de lege următoarele declaraţii fiscale, după caz:
- Decont de taxa pe valoarea adăugată (formularul 300) - lunar/trimestrial;
- Declaraţie informativă privind livrările/prestările şi achiziţiile efectuate pe teritoriul naţional de persoane înregistrate în scopuri de TVA (formularul 394) - lunar/trimestrial;
- Precum şi alte declaraţii fiscale prevăzute de lege, în funcţie de situaţia specifică.

Asistență pentru contribuabili

ANAF oferă contribuabililor o serie de servicii care facilitează accesul la informaţii şi îndeplinirea obligaţiilor fiscale, după cum urmează:

- Pentru a beneficia de îndrumare şi asistenţă cu caracter general, în domeniul fiscal, puteţi apela Call-center-ul ANAF la numărul de telefon: 031.403.91.60;

- Pentru a adresa cereri de asistenţă, persoanele juridice, asocierile şi alte entităţi fără personalitate juridică, precum şi persoane fizice care desfăşoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent în una dintre formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 privind desfăşurarea activităţilor economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale şi întreprinderile familiale vor utiliza Formularul unic de contact din contul propriu Spațiul Privat Virtual – selectând secţiunea Asistenţă şi îndrumare de specialitate în domeniul fiscal.

De asemenea serviciul Spațiul Privat Virtual poate fi utilizat pentru a solicita informații personalizate privind situația fiscală.

Direcția Generală Regională
a Finanțelor Publice - Galați

Pentru consultarea sesiunilor de îndrumare şi asistenţă privind înregistrarea persoanelor fizice şi juridice în Spaţiul Privat Virtual, puteţi accesa secţiunile ANAF - Servicii Online - Înregistrare utilizatori - Spațiul Privat Virtual.

Pentru consultarea Ghidurilor curente și alte materiale informative, ca de exemplu Broşura privind declaraţia unică puteţi accesa secţiunea ANAF - Asistență Contribuabili - Servicii oferite contribuabililor sau linkul : https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Brosura_Declaratia_Unica_212_2025.pdf

ANAF

Direcția Generală Regională
a Finanțelor Publice - Galați

Vă mulțumim pentru participare!